

Handläggare
Moa Nyman de Beau
moa.nyman-debeau@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Återrapportering av hemtjänstutredning

Vård- och socialavdelningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av hemtjänstutredningen och ger vård- och socialavdelningen i uppdrag att utreda fördelen med en annan budgetmodell för hemtjänsten.

Sammanfattning av ärendet

I mars 2025 gav kommunstyrelsen kommundirektören i uppdrag att genomföra en översyn av kostnader i hemtjänsten (KS § 52/2025). Syftet med uppdraget är att utreda varför Bräcke kommuns kostnader för hemtjänst är mycket högre än andra jämförbara kommuner. Utredningen återredovisas härmed till kommunstyrelsen i en sammanställd hemtjänstutredning.

Beskrivning av ärendet

Har Bräcke kommun Sveriges dyraste hemtjänst? Det går att se genom Kolada att Bräcke ligger högt på kostnaden för hemtjänst delat på befolkningen 80 år och äldre, men för kostnaden delat på antalet hemtjänstagare 65 år och äldre ligger Bräcke på en rimlig nivå mot jämförbara kommuner.

Vård- och socialavdelningen kan se att åtgärderna som vidtagits till följd av åtgärdsplanen har haft effekt hittills. Större effekt väntas när åtgärderna implementeras på samtliga hemtjänstenheter i kommunen. Vård och omsorg i Sverige står inför en stor kompetensutmaning, då det finns en ökad brist på arbetskraft inom äldreomsorgen. Faktorer som driver kompetensutmaningen är bland annat demografiska förändringar, svårigheter att rekrytera och den naturliga personalomsättningen. Vi har en ökad andel äldre i befolkningen som har ett större behov av vård och omsorg, vilket ställer krav på fler anställda, samtidigt som det är svårt att rekrytera tillräckligt med nya medarbetare för att täcka det ökade behovet. Dessutom går fler och fler medarbetare i pension vilket ytterligare ökar behovet av nyrekryteringar för att upprätthålla bemanningen. Åtgärderna vård- och socialavdelningen vidtar är en del av att försöka upprätthålla bemanningen, men det kommer att krävas fler insatser i form av ökat samarbete mellan yrkesgrupper, intern kompetensutveckling, förbättrad

arbetsmiljö och så vidare.

Budgetmodellen som används för hemtjänsten blir till stor del missvisande. Budgetmodellen för kommunens särskilda boenden utgår från nyckeltal och blir mer exakt per budgetår. Gällande hemtjänsten beslutas budget efter hur det såg ut för 18 månader sedan, och för en verksamhet som behöver hantera snabba förändringar på kort tid riskerar siffrorna, och därmed budgeten, bli missvisande. Vård- och socialavdelningen ser behovet av att utreda möjligheten till en annan budgetmodell som blir bättre överensstämmande med verkligheten.

I arbetet med att följa ekonomin och utreda en eventuell ny budgetmodell ingår även att kontinuerligt bedöma vilka ekonomiska faktorer som bör och ska följas upp på enhetsnivå. En del i det blir att utreda hemtjänstens mål om en beläggningsgrad på 87 %.

Budgetmodellen som används kan även komma att påverka avgifterna inom vård och omsorg. I dagsläget arbetar vård- och socialavdelningens avgiftshandläggare med att revidera och se över bestämmelserna kring avgifterna och taxorna.

Bräcke kommun är en socioekonomiskt utsatt kommun som är glesbefolkad och med ett av Sveriges lägsta välfärdsindex, vilket är en ytterligare utmaning. Vård- och socialavdelningens bedömning är att de indikerar att det finns ett större behov av omvårdnad hos våra medborgare, bland annat till följd av bristfälliga levnadsvanor hos en stor del av befolkningen på gruppnivå. Fler som vårdas i hemmet med fler omfattande insatser driver kostnadsutvecklingen för hälso- och sjukvård, samt kostnadsökning för material. Personer vårdas i ökad utsträckning i hemmet och har mer insatser. Vi har mer tillgänglig data idag och mer information om både vår verksamhet och våra medborgare. Utmaningen blir att lära oss att snabbare ställa om hemtjänsten än vi tidigare gjort och gör idag, för att säkerställa att vår produktivitet följer förändringarna inom verksamheterna och därmed att kostnaden inte påverkas negativt i för stor utsträckning.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen visar bland annat att åtgärderna vård- och socialavdelningen har vidtagit och ska vidta framåt för att bidra till en ekonomi i balans. Uppdraget att utreda en ny budgetmodell för hemtjänsten tilldelas med förhoppningen att en annan budgetmodell än nuvarande bidrar till tätare uppföljningar och en mer aktuell bild av det ekonomiska läget på avdelningen.

Barnkonsekvensanalys

Inga konsekvenser för barn och unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-09-30

Beslutet skickas till

Vård- och socialavdelningen

Moa Nyman de Beau
Verksamhetsutvecklare

Anneli Valter
Chef vård- och socialavdelningen